

Ugift Moders og uden for Ægteskab født Barns Retsstilling.

Beretningen i Kv. og Sf. Nr. 11 og 12 for 15. Juni d. A. (Pag. 97) om ovenstaaende Emne har glædet mig meget. Det til Justitsministeriet af Dansk Kvindesamfunds Fællesstyrelse indsendte Lovforslag betegner sikkert et overordentligt Fremskridt i Forhold til, hvad der nu er gældende Ret, Praksis og Samfundsopfattelse, og man maa være det af Dansk Kvindesamfund nedsatte snevære Udvalg i høj Grad taknemlig for dets Arbejde.

Udvalget har forøvrigt været ret beskedent, idet det har betegnet sit Forslag som et Forhandlingsgrundlag og nævnt Forbedringerne som de mest nødvendige og som et roligt og naturligt Skridt fremad. Det kan naturligvis siges, for saa vidt som der ikke mærkbart gøres nogen pludselig Omvæltning i det bestaaende eller føres ind paa afgjort nye Baner; men naar man har sat sig nærmere ind i Forslaget viser der sig at blive adskilligt højere til Loftet og videre til Væggene for de i saa mange Retninger beklagelsesværdige ugifte Mødre og deres Børn, saafremt Forslaget i alt væsentligt bliver til Lov. Man kan — om man vil — godt sige at Forslaget, ikke betyder andet, end at Fædrene kommer til at betale noget mere for Tiden kort før og efter Fødslen og desuden noget mere, naar deres økonomiske Forhold er dertil, idet de eventuelt skal bidrage til, at deres uden for Ægteskab avlede Børn, faar en i Forhold til deres Evner svarende Uddannelse; men man skal se grumme nøgternt paa Sagen, naar man ikke ser andet i Forslaget.

Moderen bliver, da hun er berettiget til Underholdsbidrag ogsaa før Fødslen nogenlunde fri for de fortærende og mange Gange fortvivlede Betyrninger for, hvorledes det skal gaa hende og hendes Barn; hun føler sig, da hun i Følge Lovgivningen har Ret til større økonomisk Hjælp efter Fødslen, ikke i den Grad som nu tilsidesat af Samfundet og altsaa heller ikke i den Grad aandelig tryk, og denne Betragtning kommer saa meget mere til sin Ret, som hun, hvis Faderen er velstillet, ved, at hendes Barn ikke som nu, absolut eller dog noget nær absolut bliver nødt til at henleve sit Liv paa Samfundets Skyggeside. Nu skal Barnemoderen nøjes med „nødtørfigt“ Underholdsbidrag, men som foran anført kan hun efter det nye Forslag faa et Underholdsbidrag, der er afpasset efter Faderens økonomiske Forhold. Hverken Moderen eller Barnet bliver derfor som nu et forholdsvist ringeagtet Medlem af Samfundet, og man kan meget godt, som jeg foran har gjort, sige om Forslaget, at det betegner et mægtigt Fremskridt, et Fremskridt, der trods dets Betydning vokser naturligt

og jævnt ud af de nuværende Forhold, og derfor bliver saa meget mere sundt.

Men Forslaget mangler alligevel det, som jeg vil kalde Prikken over i'et.

Der ses med Rette i Betænkningen bort fra, hvor Ansvar skal lægges. Det ved man nemlig kun i de færreste Tilfælde, fordi det sikkert bundes i en Mængde smaa Ting, som udenforstaaende kun efter meget nøje Kendskab til de paagældende kan sætte sig ind i.

Et Ræssonnement, som ikke ligger meget fjærnt, er det, at da Kvinden hidtil har risikeret mest, har hun selv det største Ansvar; men jeg tror ikke dette Ræssonnement gennemgaaende vil vise sig at være rigtigt.

Rigtigere vil det formentlig være at sige, at ingen af Parterne tænker synderligt over Følgerne, men at de nærmest „er lige gode“.

Fællesstyrelsens Forslag og Betænkning gaar som sagt uden om Ansvar og hævder, at Byrden af Kvindens Svangerskab skal deles forholdsvis ligeligt.

Dette er sikkert rigtigt, men saa bør Rettighederne ogsaa deles lige, og det er ikke sket.

Det kan godt være, at det er rigtigt, som det er anført i Kv. og Sf. Pag. 100, at det uden for Ægteskab fødte Barn i de fleste Tilfælde lider under sin Faders Pligtforsømmelse og Mangel paa Ansvarsfølelse over for det og kun i mange Tilfælde under sin Moders Mangler i etisk Henseende; men det berettiger ikke til at hævde, at Moderens Ret til ene at have Forældremagten bør respekteres saa langt, som godt er for Barnet, naar man dermed mener, at Moderen ubetinget skal have Forældremagten, indtil den fratages hende ved særligt Dekret. Enhver der kender lidt til, hvorledes saadanne Dekreter bliver til, kan let tænke sig, hvor meget ondt der kan forøves over for Barnet, inden Dekretet kan blive afsagt. Alene at skaffe positive Oplysninger som Grundlag for et saadant Dekret, kan være meget besværligt, selv om alle Vedkommende egentlig ikke nærer Tvivl om, at Forholdene er uheldige for Barnet. Hvem tør egentlig i fuldeste Alvor bebrejde en Fader, at han ikke tager sig noget af sit uden for Ægteskab avlede Barn, naar han ikke har nogen Ret over det. Han kan jo blive vist ud, naar han kommer i dets Hjem, selv om hans Hensigter er aldrig saa gode og reelle. Som Forholdene er nu, og som de bliver efter det omhandlede Lovforslag, faar en Fader kun med sit „uægte“ Barn at gøre, hver Gang han skal betale til det.

Nu kan han kun faa Forældremagten, hvis Moderen dør og endda kun, naar han kuldlyser Barnet eller erholder Forældremagten gennem Overværgigheden. Og den Almisser, som det nye Forslag giver ham i Henseende til større Ret, regner